

AUTOTAKSI PRIJEVOZ

Autotaksi prijevoz je djelatnost javnog prijevoza putnika koja se obavlja osobnim automobilom kategorije M1, ako se jedan putnik ili povezana skupina putnika ukrcava na jednom ili na više mjesta, a iskrcava na samo jednom drugom mjestu, a takav prijevoz se obavlja temeljem jedne narudžbe i uz jedno plaćanje ukupne naknade za obavljeni prijevoz određene taksimetrom ili elektroničkom aplikacijom iz koje su putniku unaprijed vidljivi maksimalna cijena i planirana ruta putovanja prema unaprijed poznatim uvjetima, pri čemu je narudžba prijevoza realizirana pozivom, elektroničkom aplikacijom ili neposredno kod vozača i koja nema obilježja drugih oblika prijevoza putnika

1. Osnivanje tvrtke ili obrta

Djelatnost javnog cestovnog prijevoza putnika u unutarnjem cestovnom prometu može obavljati pravna ili fizička osoba – obrtnik ako je upisana u sudski, odnosno obrtni registar za obavljanje djelatnosti cestovnog prijevoza.

2. Licencija za autotaksi prijevoz

**Od članka 14. do članka 27. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu
(Narodne novine, br. 41/18, 98/19, 30/21 i 89/21)**

Pravilnik o licencijama u djelatnosti cestovnog prijevoza (Narodne novine, br. 50/18)

Licenciju izdaje nadležno upravno tijelo prema sjedištu/prebivalištu prijevoznika..

Pravna ili fizička osoba – obrtnik podnosi izdavatelju licencije zahtjev za izdavanje licencije u pisanom ili u elektroničkom obliku, navodi se vrsta prijevoza za koju se traži licencija, treba priložiti pisane dokaze o ispunjavanju uvjeta iz Zakona o prijevozu u cestovnom prometu („Narodne novine“, broj 41/18, 98/19, 30/21 i 89/21), presliku rješenja o upisu djelatnosti prijevoza u cestovnom prometu u sudski odnosno obrtni registar, koju izdavatelj licencije pribavlja po službenoj dužnosti, te dokaz o plaćenju upravnoj pristojbi.

Uvjeti za dobivanje licencije za unutarnji prijevoz:

1. ima dobar ugled

Pravna osoba ili fizička osoba – obrtnik koja ima sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj, odnosno upravitelj prijevoza ili druga fizička osoba s prebivalištem u Republici Hrvatskoj dobar ugled dokazuju izvodom iz kaznene evidencije i evidencije o prekršajima, koje po službenoj dužnosti pribavlja tijelo koje odlučuje o zahtjevu.

Dobar ugled, u smislu ovoga Zakona, nema pravna osoba ili upravitelj prijevoza u pravnoj osobi te fizička osoba – obrtnik ili druga fizička osoba:

– koja je pravomoćnom presudom proglašena krivom za počinjenje kaznenog djela protiv radnih odnosa i socijalnog osiguranja (glava XII. Kaznenog zakona), okoliša (glava XX. Kaznenog zakona), opće sigurnosti (glava XXI. Kaznenog zakona), sigurnosti prometa (glava XXII. Kaznenog zakona), imovine (glava XXIII. Kaznenog zakona), gospodarstva (glava XXIV. Kaznenog zakona), kaznenog djela krivotvorenja

(glava XXVI. Kaznenog zakona) ili zbog kaznenog djela povrede službene dužnosti (glava XXVIII. Kaznenog zakona)

- kojoj je izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti cestovnog prijevoza ili
- koja je osuđena za druga kaznena djela na kaznu zatvora.

Dobar ugled, u smislu ovoga Zakona, također nema osoba koja je u zadnje tri godine do dana podnošenja zahtjeva za izdavanje licencije pravomoćnom presudom suda nadležnog za prekršajne predmete ili pravomoćnim prekršajnim nalogom nadležnog tijela, više od dva puta bila kažnjena za teži prekršaj povezan s obavljanjem djelatnosti cestovnog prijevoza putnika ili tereta, teži prekršaj iz područja sigurnosti cestovnog prometa, prijevoza opasnih tvari, nezakonitog rada i zapošljavanja, nelojalne konkurencije, odnosno za postupanja u suprotnosti s odredbama međunarodnih ugovora.

Za prijevoznike koji obavljaju autotaksi prijevoz putnika, težim prekršajem iz stavka 2. ovoga članka smatra se prekršaj za koji je zakonom propisana novčana kazna za pravnu osobu i fizičku osobu – obrtnika u iznosu od najmanje 25.000,00 kuna, odnosno za odgovornu osobu ili drugu fizičku osobu u iznosu od najmanje 10.000,00 kuna.

2. ima financijsku sposobnost

Za ishođenje licencije za obavljanje prijevoza putnika vozilima koja osim sjedala vozača imaju najviše osam sjedala (osobni automobili kategorije M1) smatra se da domaći prijevoznik ima financijsku sposobnost ako na raspolaganju ima imovinu u visini od najmanje 3000 eura za prvo vozilo te 1500 eura za svako sljedeće vozilo, računajući u kunsnoj protuvrijednosti, prema važećem tečaju Europske središnje banke (ECB) objavljenom u Službenom listu Europske unije.

Pravna ili fizička osoba – obrtnik koja obavlja autotaksi prijevoz putnika, financijsku sposobnost dokazuje važećom policom osiguranja svih putnika u vozilu kojim se obavlja autotaksi prijevoz, a koja je sklopljena sukladno posebnom propisu kojim se reguliraju obvezna osiguranja u cestovnom prometu.

3. ispunjava uvjet stručne osposobljenosti

Prijevoznik mora biti stručno osposobljen, odnosno imati zaposlenog stručno osposobljenog upravitelja prijevoza ili mora imati sklopljen ugovor o obavljanju poslova upravitelja prijevoza s fizičkom osobom koja je stručno osposobljena za upravitelja prijevoza, odnosno s pravnom osobom koja ima zaposlenog stručno osposobljenog upravitelja prijevoza. Upravitelj prijevoza je osoba koja je položila ispit o stručnoj osposobljenosti za obavljanje djelatnosti javnog cestovnog prijevoza.

Hrvatska gospodarska komora i Hrvatska obrtnička komora provode ispit o stručnoj osposobljenosti prema Programu ispita o stručnoj osposobljenosti koji se sastoji od općeg i posebnog dijela, sukladno Uredbi (EZ) br. 1071/2009, te se nakon položenog ispita o stručnoj osposobljenosti izdaje uvjerenje o stručnoj osposobljenosti.

Osobe koje imaju višu ili visoku stručnu spremu ili odgovarajuću stručnu spremu sukladno posebnim propisima kojima se regulira visoko obrazovanje cestovnog prometnog smjera oslobođene su obveze polaganja ispita. Osobe koje imaju višu ili visoku stručnu spremu ili odgovarajuću stručnu spremu sukladno posebnim propisima kojima se regulira visoko obrazovanje pravnog, ekonomskog, prometnog (osim cestovnog prometa) ili strojarškog smjera oslobođene su polaganja dijela ispita iz predmeta koje su tijekom svog obrazovanja položile.

4. ispunjava uvjet tehničke sposobnosti tako da je vlasnik najmanje jednog registriranog motornog vozila za pojedine vrste prijevoza za koju vrstu prijevoza traži licenciju, ili ako ima pravo na upotrebu tog vozila na osnovi sklopljenog ugovora o zakupu ili leasingu, ugovora o podzakupu ili ugovora o najmu
5. ispunjava uvjet da ne postoji dug za porezne obveze i obveze za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, što se dokazuje potvrdom ne starijom od 30 dana do dana podnošenja zahtjeva za izdavanje licencije i
6. ima poslovni nastan, odnosno sjedište ili prebivalište u Republici Hrvatskoj.

Licencija se izdaje na razdoblje od deset godina.

Danom dostave izvoda iz licencije domaći prijevoznik može započeti obavljati prijevoz onim vozilom na koje izvod iz licencije glasi, osim za vozila kojima se obavlja autotaksi prijevoz, a koja moraju biti upisana u evidenciju (autotaksi prijevoznik vodi evidenciju vozila kojima obavlja autotaksi prijevoz).

Vozač autotaksi vozila dužan je u vozilu imati običnu presliku licencije za obavljanje autotaksi prijevoza.

3. Dozvola za obavljanje autotaksi prijevoza

Članak 47. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 41/18, 98/19, 98/19, 30/21 i 89/21)

Pravna osoba ili fizička osoba – obrtnik podnosi jedinici lokalne samouprave, odnosno Gradu Zagrebu zahtjev za izdavanje dozvole u pisanom ili u elektroničkom obliku. Uz zahtjev treba priložiti presliku važeće licencije za obavljanje autotaksi prijevoza putnika, koja je važeća na dan predaje zahtjeva, a uz zahtjev nije potrebno priložiti drugu dokumentaciju.

Dozvola će se izdati pravnoj ili fizičkoj osobi – obrtniku koja ima važeću licenciju za obavljanje autotaksi prijevoza u unutarnjem cestovnom prometu.

Dozvolu za obavljanje autotaksi prijevoza rješenjem izdaje nadležno upravno tijelo za promet jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba. Pravna ili fizička osoba – obrtnik može dobiti dozvolu više jedinica lokalne samouprave ako zadovoljava sve uvjete propisane ovim Zakonom. Zakonom je izričito propisano da jedinica lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb ne smiju, odnosno, ne mogu ograničiti broj dozvola koje će izdati za obavljanje autotaksi prijevoza putnika. To znači da svaki prijevoznik koji ima važeću licenciju, bez obzira na njegov poslovni nastan i bez ograničenja po bilo kojoj drugoj osnovi, a koji podnese uredan zahtjev za izdavanje dozvole, mora dobiti dozvolu za obavljanje autotaksi prijevoza putnika.

Ako nadležno upravno tijelo jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba ne odluči o zahtjevu u navedenom roku, po zahtjevu će postupati Ministarstvo, koje će donijeti odgovarajuće rješenje u roku od idućih 15 dana.

Dokumentacija potrebna za postupak po žalbi pri Ministarstvu:

- žalba (navesti kontakt podatke)
- preslika važeće licencije za autotaksi prijevoz;
- evidencija s naznačenim vozilima s kojima planira obavljati prijevoz
- preslika zahtjeva upućenog upravnom tijelu jedinice lokalne samouprave odnosno Grada Zagreba koja je propustila odlučiti o zahtjevu u propisanom roku od 15 dana.

Žalba se zajedno sa dokumentacijom dostavlja poštom ili se predaje osobno u pisarnici Ministarstva.

Dozvola se izdaje na razdoblje od pet godina, a najdulje do dana isteka licencije.

Dozvola nije prenosiva i može je koristiti samo prijevoznik kojem je izdana.

Dozvola se izdaje na prijevoznika (ne na vozilo ili po nekoj drugoj osnovi), stoga autotaksi prijevoznik može imati i više vozila na jednoj dozvoli, pri čemu mora voditi evidenciju vozila.

Autotaksi prijevoznik vodi evidenciju vozila kojima obavlja autotaksi prijevoz i sve promjene u toj evidenciji dužan je prijaviti izdavatelju licencije u roku od osam dana od dana nastanka promjene u evidenciji ili od dana izdavanja licencije.

Evidenciju s naznakom vozila s kojima planira obavljati prijevoz, autotaksi prijevoznik dužan je dostaviti izdavatelju dozvole prilikom podnošenja zahtjeva za izdavanje dozvole, kao i svaku naknadnu promjenu u evidenciji.

Naknada za izdavanje dozvole naplaćuje se ovisno o najvećem broju vozila kojima se planira obavljati autotaksi prijevoz putnika, i to tako da se za jedno do dva vozila naplaćuje iznos kao za jednu dozvolu, za tri do deset vozila naplaćuje se iznos kao za šest dozvola, za 11 do 50 vozila naplaćuje se iznos kao za 30 dozvola, za 51 do 100 vozila naplaćuje se iznos kao za 70 dozvola, a za više od 100 vozila naplaćuje se iznos kao za 100 dozvola.

Jedinice lokalne samouprave odnosno Grad Zagreb dužni su voditi evidenciju o izdanim autotaksi dozvolama, a koja je sastavni dio Nacionalnog registra cestovnih prijevoznika.

Prilikom obavljanja autotaksi prijevoza, odnosno tijekom vožnje vozač autotaksi prijevoznika dužan je u vozilu imati presliku dozvole.

4. Područje obavljanja autotaksi prijevoza

Članak 48. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 41/18, 98/19, 98/19, 30/21 i 89/21)

Autotaksi prijevoz putnika obavlja se tako da prijevoznik koji obavlja djelatnost autotaksi prijevoza smije ukrcati putnika i započeti prijevoz samo na području jedinice lokalne samouprave, odnosno Grada Zagreba za koju ima dozvolu.

Ako prijevoznik pruža uslugu autotaksi prijevoza putnika putem taksimetra, za vrijeme obavljanja usluge u vozilu mora biti uključen taksimetar i mora na vidljivom mjestu u vozilu

imati istaknut cjenik. Cjenik autotaksi prijevoza samostalno utvrđuje prijevoznik, a mora sadržavati najmanje cijenu po jednom prijeđenom kilometru.

Ako prijevoznik pruža uslugu autotaksi prijevoza putnika putem elektroničke aplikacije iz koje su putniku unaprijed vidljivi maksimalna cijena i planirana ruta putovanja, aplikacija mora biti uključena u vozilu za cijelo vrijeme pružanja usluge.

5. Vozila kojim se obavlja autotaksi prijevoz

Od članka 3. do članka 5. Pravilnika o posebnim uvjetima za vozila kojima se obavlja javni cestovni prijevoz i prijevoz za vlastite potrebe (Narodne novine, br. 50/18, 56/19, 107/20, 127/21, 147/21 i 71/22)

Vozila kojima se obavlja autotaksi prijevoz moraju ispunjavati posebne uvjete koji se odnose na izgled vanjskih oznaka, na starost i na uređaje vozila vezane za obavljanje autotaksi prijevoza, a to su slijedeći uvjeti:

- mora imati električni pogon ili motor s unutarnjim izgaranjem koji neovisno o pogonskom gorivu mora ispunjavati najmanje zahtjeve Euro 5 norme, a od 1. 1. 2025. Euro 6 norme koji su utvrđeni uredbama (EZ) br. 715/2007 i (EZ) br. 595/2009 Europskog parlamenta i Vijeća te njihovim izmjenama i dopunama.
- imati ugrađen taksimetar odobrenog tipa, ovjeren i postavljen na korisniku vidljivom mjestu u vozilu, osim u slučaju kada se naknada za obavljeni prijevoz određuje putem elektroničke aplikacije
- imati cjenik autotaksi usluga postavljen na korisniku vidljivom mjestu u vozilu, osim u slučaju kada se naknada za obavljeni prijevoz određuje putem elektroničke aplikacije
- imati oznaku »TAXI« na krovu vozila
- imati najmanje četiri bočna vrata ili troja bočna vrata od kojih su vrata u drugom redu sjedala izvedena na desnoj strani vozila
- imati ugrađen i ispravan klima-uređaj
- imati ugrađen kočni protublokirajući sustav (ABS)
- imati ugrađeno treće kočiono svjetlo
- imati ugrađeno stražnje svjetlo za maglu
- imati ugrađen uređaj za istodobno uključivanje svih pokazivača smjera
- imati na vanjskim bočnim stranama istaknutu najmanje riječ TAXI te ime i prezime i najmanje grad prebivališta fizičke osobe-obrtnika, odnosno naziv i sjedište trgovačkog društva, a visina slova ne smije biti manja od 30 mm
- imati ugrađene sigurnosne pojaseve na svim sjedalima i
- imati ugrađene naslone za glavu na svim sjedalima
- imati najmanje 4 odobrenih sjedećih mjesta uključujući sjedalo za vozača
- od 1. 1. 2025. mora biti konstruirano tako da ima duljinu od najmanje 4.000 mm, a koji podatak je upisan u prometnu dozvolu vozila.

Ispunjavanje posebnih uvjeta iz ovoga članka dokazuje se Potvrdom o ispunjavanju posebnih uvjeta za vozila kojima se obavlja javni prijevoz ili prijevoz za vlastite potrebe.

Autotaksi prijevoznik vodi evidenciju vozila kojima obavlja autotaksi prijevoz sukladno članku 4. Pravilnika o posebnim uvjetima za vozila kojima se obavlja javni cestovni prijevoz i prijevoz za vlastite potrebe (Narodne novine, br. 50/18, 56/19, 107/20, 127/21, 147/21 i 71/22).

Evidenciju vozila kojima obavlja autotaksi prijevoz putnika i sve promjene u toj evidenciji prijevoznik je dužan prijaviti izdavatelju licencijske u roku od osam dana od dana nastanka promjene u evidenciji ili od dana izdavanja licencijske.

U slučaju promjene vozila autotaksi prijevoznik dužan je osim izdavatelju licencijske, promjenu u evidenciji dostaviti i izdavatelju dozvole.

Ukoliko se uslijed promjene broj vozila naknadno poveća, tako da se promijenio cjenovni razred iz stavka 47. stavka 8. Zakona, prijevoznik će na poziv izdavatelja dozvole platiti razliku između prethodno plaćenog iznosa i iznosa koji treba platiti prema cjenovnom razredu u kojemu sada planira obavljati autotaksi prijevoz putnika.

*Osobni automobil M1 kojim se u trenutku stupanja na snagu Zakona o prijevozu u cestovnom prometu („Narodne novine“, br. 41/18) obavljao autotaksi prijevoz odnosno osobni automobil koji je imao važeći izvod iz licencijske za obavljanje autotaksi prijevoza, do 1. siječnja 2025. godine, ne mora ispunjavati uvjet iz članka 3. stavka 1. podstavka 1. (ne mora imati električni pogon ili motor s unutarnjim izgaranjem koji neovisno o pogonskom gorivu mora ispunjavati najmanje zahtjeve Euro 5 norme).

(2) Autotaksi prijevoznik može nastaviti koristiti vozilo iz stavka 1. ovoga članka isključivo za obavljanje autotaksi prijevoza sukladno članku 47. stavku 1. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (»Narodne novine«, br. 41/18, 98/19, 30/21 i 89/21) i ne smije ga prodati, iznajmiti, ustupiti drugom prijevozniku odnosno fizičkoj osobi – obrtniku ili pravnoj osobi u svrhu obavljanja autotaksi prijevoza od strane onoga tko je vozilo kupio ili unajmio ili mu je vozilo ustupljeno.

6. Vozači koji upravljaju autotaksi vozilima

**Od članka 5. do članka 12. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu
(Narodne novine, br. 41/18, 98/19, 98/19, 98/19, 30/21 i 89/21)**

**Od članka 17. do članka 19. Pravilnika o početnoj i periodičkoj izobrazbi vozača
(Narodne novine, br. 14/22)**

Vozači koji upravljaju vozilima za obavljanje autotaksi prijevoza putnika moraju steći početnu kvalifikaciju po posebnom programu za vozače B kategorije.

Od obveze stjecanja početne kvalifikacije izuzeti su:

a) vozači koji posjeduju vozačku dozvolu kategorija D1, D1E, D ili DE ili vozačku dozvolu koja se priznaje kao istovjetna, izdanu do 10. rujna 2008.

b) vozači koji posjeduju vozačku dozvolu kategorije C1, C1E, C ili CE ili vozačku dozvolu koja se priznaje kao istovjetna, izdanu do 10. rujna 2009.

c) vozači koji posjeduju svjedodžbu o stečenoj srednjoj stručnoj spremi u zanimanju »vozač motornog vozila«, izdanu do 1. srpnja 2013. i

d) vozači koji su stekli odgovarajuću početnu kvalifikaciju sukladno odredbama Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 82/13.).

Osobe koje posjeduju srednjoškolsko obrazovanje u zanimanju »vozač motornog vozila« oslobođene su obveze stjecanja početne kvalifikacije za vozače.

Ispit za stjecanje početnih kvalifikacija za upravljanje autotaksi vozilima obavlja se polaganjem ispita iz poznavanja propisa kojima se regulira autotaksi prijevoz i ostalih prometnih propisa, koji se sastoji samo od teoretskog dijela, a provode ga ispitni centri.

Vozači vozila namijenjenih za obavljanje prijevoza putnika vozilom kategorije B, ako imaju SSO o početnim kvalifikacijama ili SSO o ubrzanim početnim kvalifikacijama mogu upravljati vozilom od 21. godine života.

Vozači koji obavljaju autotaksi prijevoz nisu dužni pohađati periodičnu izobrazbu.

7. Nadzor nad obavljanjem autotaksi prijevoza

Članak 47. Zakona o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 41/18, 98/19, 30/21 i 89/21)

Nadzor nad obavljanjem autotaksi prijevoza putnika u unutarnjem cestovnom prometu provodi Ministarstvo, službenici ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i ministarstva nadležnog za financije, službenici Carinske uprave (u daljnjem tekstu: Carinska uprava) te komunalni i/ili prometni redari jedinice lokalne samouprave na čijem području se autotaksi prijevoz obavlja.

U obavljanju nadzora komunalni i/ili prometni redari jedinice lokalne samouprave, službenici ministarstva nadležnog za unutarnje poslove i Carinske uprave imaju ovlast pregleda dokumentacije, licencije, dozvola, vozila i vozača.

Prilikom obavljanja autotaksi prijevoza, u smislu odredbi Zakona o prijevozu u cestovnom prometu („Narodne novine“, br. 41/18, 98/19, 30/21 i 89/21) i pripadajućih pravilnika potrebno je imati sljedeću dokumentaciju:

- 1.) Presliku licencije za obavljanje autotaksi prijevoza i
- 2.) Presliku dozvole za obavljanje autotaksi prijevoza.

8. Propisi

Zakon o prijevozu u cestovnom prometu (Narodne novine, br. 41/18, 98/19, 98/19, 30/21 i 89/21),

Pravilnik o posebnim uvjetima za vozila kojima se obavlja javni cestovni prijevoz i prijevoz za vlastite potrebe (Narodne novine, br. 50/18, 56/19, 107/20, 127/21, 147/21 i 71/22),

Pravilnik o početnoj i periodičnoj izobrazbi vozača (Narodne novine, br. 14/22),

Pravilnik o licencijama u djelatnosti cestovnog prijevoza (Narodne novine, br. 50/18).